

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 24-11-2015
Nummer voorstel: 2015/85

Voor raadsvergadering d.d.: 08-12-2015
Agendapunt: 20

Onderwerp:

Eerste begrotingswijziging 2016 IGSD S-W, Jaarrekening 2014 en Managementrapportage t/m 3^e kwartaal 2015.

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. De jaarrekening 2014 van de IGSD S-W en de managementrapportage t/m 3^e kwartaal 2015 voor kennisgeving aan te nemen.
2. Als zienswijze op de eerste begrotingswijziging 2016 van de IGSD S-W:
 - a. In te stemmen met de ophoging van het uitkeringsbestand in 2016 met 82 en het daarmee samengaannde bedrag van € 1.142.670,--;
 - b. In te stemmen met het terugdraaien van de opgelegde taakstelling voor 2016 ad € 212.400,--;
 - c. In te stemmen met de investering van € 801.089,-- voor 2016 zoals opgenomen in het verbeterplan van de IGSD en het berekende voordeel van deze investering ad € 244.036,-- voor 2016 na realisatie terug te laten vloeien naar de Algemene Reserve vrij besteedbaar.
3. Het totaalbedrag van 2a en b ad € 1.355.070,-- te dekken uit de Algemene Reserve vrij besteedbaar. Het verwachte voordeel onder punt c ad € 244.036,-- ten gunste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar te brengen.

Samenvatting:

De Raad van Commissarissen van NoordWestGroep (NWG) en het Dagelijks Bestuur van de IGSD S-W hebben in mei 2015 besloten om een interimmanager aan te stellen voor het aansturen van beide organisaties. De opdracht die daarbij is verstrekt is:

1. Operationeel aansturen van NWG en IGSD;
2. Terugbrengen van rust in beide organisaties;

3. Aansturen van het assessment traject voor de MT-leden;
4. Advies uitbrengen op welke wijze de complexiteit van deze organisaties gereduceerd kan worden;
5. Actief meedenken over het ontwikkelen van de stip op de horizon voor wat betreft de sub-regionale samenwerking van vijf gemeenten (Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland, Westerveld en Meppel) op het gebied van de Participatiewet.

De interim-directeur heeft in samenspraak met zijn MT voor deze opdracht het Plan van Aanpak Vertrouwen, Ondernemen en Verbinden opgesteld, aangevuld met een Business Case voor de jaren 2016 en 2017.

Dit Plan van Aanpak is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de IGSD. Tevens heeft het de instemming van de Raad van Commissarissen van NoordWestGroep en beide Ondernemingsraden. Het plan voorziet in een significante reductie van het klantenbestand en de daarmee samenhangende uitkeringslasten. De extra reductie (200 WWB-ers) vindt plaats bovenop de reguliere uitstroom (240 WWB-ers) en wordt gerealiseerd door diverse organisatorische aanpassingen waar extra financiële middelen voor nodig zijn.

De financiële vertaling van dit plan, in zowel beleidsmatige als bedrijfsmatige zin, is door de IGSD uitgewerkt in de eerste begrotingswijziging 2016. Deze is met bijgaande brief op 16 september bij de gemeente ingediend. Overeenkomstig de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling IGSD dient deze wijziging voor een zienswijze voorgelegd te worden aan de gemeenteraad met het verzoek hier binnen 2 maanden een zienswijze op te geven. Het Algemeen Bestuur van de IGSD stelt, met in achtneming van deze zienswijze, de begrotingswijziging vervolgens definitief vast.

Eerste Begrotingswijziging 2016 IGSD S-W

De voorliggende begrotingswijziging 2016 van de IGSD S-W omvat 3 onderdelen te weten:

1. Een ophoging van het uitkeringsbestand WWB/IOAW/Z bij de IGSD voor 2016 met 82 ten opzichte van hun begroting 2016 en een daarmee samenhangend bedrag van € 1.142.670,--
2. Het terugdraaien van de opgelegde taakstelling voor 2016 ad € 212.400,--
3. Het Plan van Aanpak, inclusief Business Case, met een berekend voordeel van € 244.036,--.

Ad 1. Ophoging uitkeringsbestand WWB/IOAW/Z 2016

In de vastgestelde oorspronkelijke begroting 2016 van de IGSD S-W is uitgegaan van een WWB bestand van 775 personen en 48 IOAW/Z-ers, totaal 823. Op basis van de huidige inzichten in dit bestand en het verloop hierin, is dit te laag en zal er een bijstelling moeten plaats vinden van 80 klanten WWB en 2 IOAW voor de gemeente Steenwijkerland. Hiermee is een bedrag gemoeid van $82 \times € 13.935,-- = € 1.142.670,--$. Dit is een autonome ontwikkeling die anders bij de perspectiefnota 2016 opgenomen zou worden.

Ad 2. Taakstelling

De afgelopen jaren is in de begroting van de IGSD S-W een taakstellende bezuiniging opgenomen, die gerealiseerd moest worden uit de efficiency voordelen van de samenwerking met de NoordWestGroep. Deze taakstelling is de afgelopen jaren niet gehaald, grotendeels als gevolg van de stijgende cliëntenaantallen. Door beide gemeenten is deze niet gerealiseerde bezuinigingstaakstelling ook jaarlijks weer aangevuld met een extra bijdrage in de apparaatskosten.

Deze taakstelling wordt door het bestuur van de IGSD S-W inmiddels niet meer als realistisch beschouwd. In het licht van het Plan van Aanpak, waarin extra geld wordt ingezet ter versterking van de bedrijfsvoering, acht het bestuur aframing van de bezuinigingsstelpost noodzakelijk voor een realistisch beeld van de kosten van de bedrijfsvoering. Voor Steenwijkerland gaat het om een bedrag van € 212.400. Vanaf 2017 zal hier naar een structurele oplossing inclusief dekking gezocht moeten worden.

Ad 3. Plan van Aanpak inclusief Business Case

De interim-directeur heeft in samenspraak met zijn MT een Plan van Aanpak opgesteld dat in 2016 moet resulteren in het terugdringen van het uitkeringsbestand met 200 personen extra en het terug brengen van het aantal personen in profiel 4 met een ontheffing van de arbeidsverplichting tot 50. Het plan kenmerkt zich door twee hoofdlijnen:

1. Er wordt melding gemaakt van veel achterstallig onderhoud in beide organisaties. Het gaat hierbij om zowel technische zaken, zoals vervanging van materiaal, kwaliteit telefonie, internet etc., als om zaken op het gebied van personeel.
2. Er dient een beweging in gang gezet te worden om te komen tot een optimaal en effectief uitvoeren van het Participatiebeleid van beide gemeenten. Hier worden ambitieuze doelstellingen aan verbonden, namelijk het terugdringen van het uitkeringsbestand met 200 personen extra per 31-12-2016 en het aantal personen in profiel 4 met ontheffing van de arbeidsverplichting terug te brengen tot 50, eveneens per ultimo 2016. Voor Steenwijkerland is voor de Sociale Werkvoorziening nog een extra doelstelling opgenomen, namelijk het overdragen vanuit het bestaande SW bestand van 100 medewerkers naar een reguliere werkgever.

Deze doelstellingen zijn volgens het plan alleen realiseerbaar als maatregelen worden genomen waarbij het achterstallig onderhoud in de organisaties wordt opgeheven en tevens extra formatie wordt ingezet om het bestand terug te dringen.

De maatregelen zoals ze worden voorgesteld zijn:

1. (Her)indelen van het bestand in cliëntprofielen met als doel het volledig kennen van de cliënt, waardoor een persoonlijk plan van aanpak opgesteld kan worden;
2. Organiseren van werkaanbod, opzetten projecten en nieuwe mogelijkheden ontwikkelen met als doel werk of participatie mogelijkheden te benutten;
3. Verdiepen samenwerking met partners in het sociaal domein;
4. Intensiveren relatie met werkgevers;
5. Wegwerken van het achterstallig onderhoud in de bedrijfsvoering, te weten kosten voor ICT en telefonie, aanleveren sturingsrapportages en extra formatie. Dit wordt als een noodzakelijke randvoorwaarde voor het behalen van de doelen gesteld.

Voor de uitvoering van dit plan wordt voor 2016 met bijgaande begrotingswijziging een extra bedrag gevraagd van € 943.675 voor beide gemeenten samen. Het aandeel voor Steenwijkerland hierin bedraagt 75%, zijnde € 707.756. Daarnaast bedragen de extra uitvoeringskosten voor de Sociale Werkvoorziening € 93.333, zodat de totale investering voor onze gemeente uitkomt op € 801.089 in 2016. Omdat het plan een periode bestrijkt van 2 jaar is ook de opgenomen investering voor 2017 hieronder opgenomen. Na de beoordeling van het resultaat medio 2016 zal een vervolgvorstel voor het jaar 2017 gedaan worden.

Aandeel in de uitvoeringskosten voor Steenwijkerland (75%)

	2016	2017
Team Werk	317.006	215.883
Team Inkomen	219.750	129.750
Team Ondersteuning	171.000	148.317
Subtotaal	707.756	493.950
Uitvoering Sociale Werkvoorz. (100% STWLD)	93.333	93.333
Totaal	801.089	587.283

Het plan richt zich op een reductie van het klantenbestand bij de IGSD S-W van 200 personen extra tot 1030 klanten op 31 december 2016 (voor beide gemeenten samen). Over een jaar gezien is dat een gemiddelde daling van 100 klanten. Het aandeel voor Steenwijkerland hierin bedraagt 75% =

75 personen. Met deze extra uitstroom wordt een bedrag bespaard op de uitkeringslasten in 2016 van $75 \times \text{€ } 13.935,-- = \text{€ } 1.045.125,--$, oplopend tot bijna € 2,5 mln. in 2017.

Voor de Sociale Werkvoorziening wordt met de inzet van de extra uitvoeringskosten het tekort bij de NWG teruggebracht met € 225.000 in 2016 oplopend naar € 450.000 in 2017 e.v. Deze reductie is gebaseerd op een gemiddelde toename in de opbrengsten als gevolg van het uitplaatsen (bijvoorbeeld detacheren) van 100 SW medewerkers vanuit beschut werken, naar de reguliere arbeidsmarkt.

Het Plan van Aanpak met de daarin opgenomen doelstellingen is ambitieus, zeker in een periode waarin het herstel van de arbeidsmarkt nog broos is. De uitvoeringskosten die hiermee gepaard gaan zijn fors en worden deels veroorzaakt door het wegwerken van het zogeheten 'achterstallig onderhoud' en deels door intensivering van het beleid, met name waar het gaat om toeleiding naar werk en participatie. Met het bestuur van de IGSD S-W zijn wij van mening dat 'niets doen' op dit moment geen optie is vanwege het feit dat we nog steeds een relatief hoog WWB bestand hebben en dat we met een mogelijk beroep op de vangnetuitkering WWB ook aan moeten tonen welke inspanningen we gedaan hebben om extra uitstroom te realiseren om de kosten te reduceren.

Toetsing aan het gemeentelijk beleidskader

Vorig jaar oktober heeft de raad het beleidsplan Participatiewet voor de jaren 2015-2016 vastgesteld. Het Plan van Aanpak sluit voor wat betreft de uitvoering voor een groot deel aan bij de beslispunten die hierin zijn opgenomen (werken met cliëntprofielen 1 t/m 4, intensiveren van de werkgeversdienstverlening en de focus richten op uitstroom naar reguliere arbeid). Om een goed inzicht te krijgen in het zittende bestand (en ook de nieuwe instroom) onderschrijven we de investering die hiermee annex is en ook de (incidentele) extra inzet op uitstroom naar werk met een ambitieuze doelstelling willen we een kans geven. Dit laatste sluit ook aan bij één van onze belangrijkste speerpunten van beleid, namelijk het inzetten op werk. In de programmabegroting 2016-2019 hebben wij expliciet aangegeven dat we samen met de IGSD willen investeren in een andere manier van werken om extra WWB uitstroom te realiseren.

Daarnaast wordt in het Plan van Aanpak en de Business Case geconstateerd dat er ook bij de teams Inkomen en Ondersteuning sprake is van achterstallig onderhoud. Hier is qua formatie-omvang geen gelijke tred gehouden met de stijging van het klantenbestand en het ontbreekt nadrukkelijk aan adequate sturingsinformatie op alle relevante niveaus.

Resumerend komen we tot de conclusie dat het bestuur en management van de IGSD S-W een ambitieus Plan van Aanpak hebben opgesteld dat uitgaat van een extra uitstroom van 200 personen in 2016 en het terugdringen van het aantal personen met een ontheffing van de arbeidsverplichting tot 50 in profiel 4. Het relatief hoog uitkeringsbestand van de laatste jaren, gekoppeld aan onze beleidsdoelstellingen en speerpunten waar het gaat om uitstroom naar werk, rechtvaardigen een extra investering die het mogelijk moet maken om dit te realiseren.

Monitoring

Om de effectiviteit van de gevraagde investering goed te kunnen volgen zal de IGSD ons maandelijks op de hoogte moeten houden van de hiervoor genoemde ontwikkelingen. Medio 2016 zal een ijkmoment ingebouwd worden om te kunnen beoordelen of het ingezette beleid zijn vruchten afwerpt en wat hiervan de consequenties moeten zijn naar het jaar 2017 e.v. Bij een afnemend bestand zal ook de formatie hierop afgestemd moeten worden.

Tevens heeft de interim-directeur toegezegd medio 2016 de werkprocessen binnen de organisatie door te willen lichten om tot een efficiëntere bedrijfsvoering te komen.

Jaarrekening IGSD S-W 2014 en managementrapportage t/m 3^e kwartaal 2015.

De afronding van de samenstelling van de jaarrekening 2014 heeft vertraging opgelopen doordat bij de controle van de accountant in de BTW een verschil is geconstateerd wat tot extra werkzaamheden heeft geleid. Daarom biedt het bestuur van de IGSD S-W de jaarstukken 2014 ook nu pas ter kennisname aan de raad aan. De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2014 zijn reeds verwerkt in onze jaarrekening 2014 die in juni 2015 door de raad is vastgesteld. Tevens is ter kennisname de managementrapportage t/m het 3^e kwartaal 2015 bijgevoegd.

Financiële toelichting

Onderstaand treft u een overzicht aan van de 3 onderdelen van de begrotingswijziging, zoals die hierboven zijn weergegeven:

1. Ophoging bestand – autonome ontwikkeling

Ophoging WWB/IOAW/Z bestand STWLD	2016	2017
Hoger aantal WWB-ers en IOAW-ers Begroting IGSD 2016-2017	Nadeel $82 \times 13.935 = 1.142.670$	Nadeel $82 \times 13.935 = 1.142.670$

Overzicht WWB bestand bij autonome ontwikkeling

Jaar	1/1	31/12	Gemiddeld
2016	855	855	855
2017	855	855	855

2. Terugdraaien taakstelling IGSD- overeenkomstig trend van de afgelopen jaren

Niet realiseren taakstelling IGSD S-W	Nadeel 212.400	Nadeel 212.400
---------------------------------------	----------------	----------------

3. Nieuw : Plan van Aanpak Business Case IGSD

	2016	2017
Investing in extra uitvoeringskosten IGSD S-W	+ 801.089	+ 587.283
Extra afname WWB als gevolg van investering	$75 \times 13.935 = -/ - 1.045.125$	$150 + 25 = 175 \times 13.935 = -/ - 2.438.625$
Saldo	Voordeel + 244.036	Voordeel + 1.851.342

Overzicht WWB bestand bij uitvoering Plan van Aanpak

Jaar	1/1	31/12	Gemiddeld
2016	855	700	775
2017	700	700	700

Dekking van deze kosten:

De ingediende begrotingswijziging 2016 heeft een incidenteel karakter. Daarom wordt voorgesteld de extra kosten die voortvloeien uit de onderdelen 1 en 2 van € 1.355.070,- te dekken uit de Algemene Reserve vrij besteedbaar en het berekende voordeel uit het Plan van Aanpak ad € 244.036,- na realisatie ten gunste te brengen van deze reserve.

Rijksuitkering WWB/IOAW/Z 2016

Ter informatie delen wij u nog mee dat wij van het Ministerie van SoZaWe onlangs een indicatie hebben gekregen van onze uitkering voor 2016. Deze ligt circa € 600.000,-- hoger dan wij in onze begroting voor 2016 hebben opgenomen. Gelet op de discussie die hierover nog gevoerd wordt tussen de VNG en het ministerie, verband houdende met een nieuw verdeelmodel dat gehanteerd wordt en het feit dat wij nog geen beschikking van dit bedrag ontvangen hebben, is dit bedrag niet meegenomen in bovenstaand dekkingsvoorstel.

Bijlagen bij het voorstel Plan van Aanpak en Business Case, 1^e begrotingswijziging 2016 IGSD en Jaarrekening 2014 en Managementrapportage IGSD t/m 3^e kwartaal 2015.

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Jan Knol, tel.:0521-538654, email: jan.knol@steenwijkerland.nl

behandeld in raadscommissie

ja, nl. 24 november 2015

nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 8-12-2015
Nummer: 2015/85

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3-11-2015, nummer 2015/85;

b e s l u i t :

1. De jaarrekening 2014 van de IGSD S-W en de managementrapportage t/m 3^e kwartaal 2015 voor kennisgeving aan te nemen.
2. Als zienswijze op de eerste begrotingswijze 2016 van de IGSD S-W:
 - a. In te stemmen met de ophoging van het uitkeringsbestand in 2016 met 82 en het daarmee samengaande bedrag van € 1.142.670,--;
 - b. In te stemmen met het terugdraaien van de opgelegde taakstelling voor 2016 ad € 212.400,--;
 - c. In te stemmen met de investering van € 801.089,-- voor 2016 zoals opgenomen in het verbeterplan van de IGSD en het berekende voordeel van deze investering ad € 244.036,-- voor 2016 na realisatie terug te laten vloeien naar de Algemene Reserve vrij besteedbaar.
3. Het totaalbedrag van 2a en b ad € 1.355.070,-- te dekken uit de Algemene Reserve vrij besteedbaar. Het verwachte voordeel onder punt c ad € 244.036,-- ten gunste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar te brengen. Het totaalbedrag van 2a en b ad € 1.355.070,-- te dekken uit de Algemene Reserve vrij besteedbaar. Het verwachte voordeel onder punt c ad € 244.036,-- ten gunste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar te brengen.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas